# Innholdsfortegnelse

**Strategisk rammeverk for stoppesteder** ..... 1
***1. Strategisk rammeverk*** ..... 1
1.1 En videreføring av teknologisk strategi ..... 1
1.2 Et verktøy for å styrke planleggingen ..... 1
1.3 En støtte til Jernbaneverkets RAMS-arbeid ..... 2

# Strategisk rammeverk for stoppesteder

## 1. Strategisk rammeverk

### 1.1 En videreføring av teknologisk strategi

Strategisk rammeverk er en beskrivelse av standardiserte løsninger og beslutningsprosesser for teknologiske valg. De standardiserte løsningene skal omfatte både ny og eksisterende infrastruktur. Rammeverket forutsettes benyttet i tidligfase planlegging (utredning og hoved-plan) hvor tekniske løsninger på et overordnet nivå besluttes. Rammeverket skal etableres som håndbok i Styringssystemet og dette dokumentet danner grunnlag for håndboken. Ved etablering av håndboken skal det gis klare føringer i UPB-prosessen for hvordan håndboken skal benyttes. Håndboken skal eies og ajourholdes av Teknologidirektøren.

Formålet med Strategisk rammeverk er å fremme valg av standardiserte tekniske løsninger som samlet vurderes å være de mest optimale med hensyn til togframføring og kostnader, inklusive bygging, drift og vedlikehold av de tekniske anleggene. Dette er ivaretatt ved at løs-ningene som anbefales er utarbeidet i henhold til ovennevnte kriterier av arbeidsgrupper sammensatt av sentrale ressurspersoner i Bane NOR med lang erfaring og bred, faglig kompetanse.

Bane NORs overordnede teknologiske strategi [1] angir langsiktige føringer for teknologi-valg som bidrar til realisering av jernbanens visjoner i et 2040-perspektiv. Strategien fastslår at «det norske jernbanenettet skal standardiseres ved å redusere antall varianter av teknolo-giske løsninger» [1, p. 3]. Ved å beskrive et begrenset antall klart definerte løsninger vil valg-friheten med hensyn til utforming av konkrete tiltak reduseres, samtidig som forutsigbarheten med hensyn til prosjektering og kostnadsberegning øker.

Strekningskategorier (se Kapittel 2) er en inndeling av banenettet etter teknisk standard og ytelseskrav i form av type og mengde trafikk. For hver strekningskategori skal rammeverket beskrive foretrukne løsninger, basert på dagens praksis og gode erfaringer i Bane NOR.

Figur 1.1 viser sammenhengen mellom Strategisk rammeverk, teknisk regelverk og den pro-sjektspesifikke designbasisen. Disse forholdene er nærmere beskrevet i Kapittel 1.2. Generelt har Strategisk rammeverk grensesnitt mot en rekke andre veiledere, håndbøker, lover og for-skrifter. Disse dokumentene gir sterke føringer for jernbaneinfrastrukturen og det er i størst mulig grad forsøkt å synliggjøre disse grensesnittene der det er relevant.

FIGUR 1.1

### 1.2 Et verktøy for å styrke planleggingen

Strategisk rammeverk skal være et verktøy for å styrke planleggingen av tiltak i tidlig fase. Når det avdekkes behov for tiltak innenfor en definert strekningskategori vil man enkelt kunne finne hvilke strategiske valg som anbefales med hensyn til løsninger som bør og kan velges. De anbefalte

løsningene viser omfanget av tilnærmet produksjonsoptimal infrastruktur, men er ikke ment å legge krav eller restriksjoner på valg av løsning utover de føringer som allerede finnes i Jernbaneverkets styringssystem.

Strategisk rammeverk er retningsgivende med hensyn til valg av de anbefalte løsningene. De anbefalte løsningene skal være det primære valget, men angitte mulige løsninger kan velges etter en grundig vurdering. Alle avvik fra anbefalt løsning skal begrunnes, også om den valgte løsningen ikke er beskrevet i Strategisk rammeverk i det hele tatt. Begrunnelsen må fram-komme i det respektive plandokument. Utover dokumentasjon av valget, kreves ingen formell avviksbehandling om man velger en løsning som ikke er anbefalt.

Anbefalingene fra Strategisk rammeverk benyttes videre som grunnlag for å utarbeide en designbasis for tiltaket, hvor de strategiske valgene i rammeverket kombineres med stedlige tilpasninger. Her angis stedlige tilpasninger for en konkret banestrekning eller et prosjekt. Designbasisen for enkeltstrekninger og -prosjekter angir hvilke av løsningene, beskrevet i Strategisk rammeverk, som skal velges under prosjektets gitte forutsetninger. Designbasisen beskriver dermed hvilke løsninger prosjektet skal velge og vil være et viktig grunnlag for å utarbeide gode og konkrete prosjektbestillinger til prosjektorganisasjonen som skal utrede, planlegge og bygge tiltaket. Arbeidet med designbasis kan dermed anses som et forprosjekt til UPB-prosessen (Utrede, planlegge og bygge).

Teknisk regelverk (TRV) er en samlebetegnelse for normaler innenfor de ulike jernbanetekniske fagområdene. Teknisk regelverk er et styringsverktøy som setter krav som skal oppfylles ved prosjektering, bygging og vedlikehold av jernbaneanlegg. Teknisk regelverk beskriver altså hvilke krav som stilles til løsningene.

Jernbaneverkets interne prosesser (eksempelvis UPB-prosessen) beskriver deretter hvordan den valgte løsningen skal planlegges og realiseres. Denne sammenhengen er illustrert i Figur 1.1.

## 1.3 En støtte til Jernbaneverkets RAMS-arbeid

Jernbaneinfrastrukturforskriften § 3-1 stiller krav til at infrastrukturforvalter skal be-nytte prosesstandarden EN 50126 (1999) for RAMS ved bygging av ny jernbaneinfrastruktur.

Ved andre endringer av jernbaneinfrastruktur skal infrastrukturforvalter vurdere om endringen er av en slik karakter at bruk av EN 50126 (1999) er hensiktsmessig. Vurderingen skal dokumenteres. RAMS-standarden definerer ikke RAMS-mål, mengder eller løsninger direkte, men stiller krav til prosess og aktiviteter. Jernbaneverkets Håndbok for RAMS [2] (STY-603099) gir en komplett oversikt over de aktivitetene som skal utføres i løpet av UPB-prosessen.

Standarden definerer 14 RAMS-faser som ivaretar pålitelighet (R), tilgjengelighet (A), vedlikeholdbarhet (M) og sikkerhet (S) gjennom hele prosjektets livssyklus.

Strategisk rammeverk bygger opp under, og bidrar til å ivareta de tre første RAMS-fasene:

* Fase 1: Konsept/utredning * Fase 2: Systemdefinisjon og bruksbetingelser * Fase 3: Risikoanalyser

I fase 1 bidrar Strategisk rammeverk til å utvikle en forståelse for systemet og hva det kan yte.

I fase 2 vil Strategisk rammeverk være et viktig hjelpemiddel for å dokumentere systemets

bruksmønster og systemgrensesnitt, samt bidra til identifikasjon av mål og krav til RAMS. Med hver anbefalte løsning i Strategisk rammeverk vil det følge en beskrivelse av de bruksbetingelsene som forutsettes for at løsningen skal fungere optimalt.

Under utarbeidelse av Strategisk rammeverk for Stoppesteder ble det avdekket ulike risikomomenter og RAM-forhold knyttet til de tekniske løsningene. Disse er dokumentert og informasjon om de ulike løsningene vil være nyttig i det videre arbeidet med å identifisere farer og årsaker til farer (fase 3).

Beslutningsprosessen som er beskrevet nærmere i Kapittel 1.5 viser hvordan systematisk arbeid med Strategisk rammeverk gir grunnlag for å utarbeide en tidlig systemdefinisjon, i henhold til Jernbaneverkets RAMS-håndbok, i første fase av UPB-prosessen.

Et grundig forarbeid med utgangspunkt i Strategisk rammeverk vil kunne bidra til en vesentlig forenkling av aktiviteten Identifisere RAMS-mål og krav med bakgrunn i ønsket ytelse for systemet, hvor krav til * togfrekvens, * hastighet, * punktlighet, * oppetid, * type trafikk (godstog, persontog, lokal/regional etc.), * planlagt kapasitet / dimensjonerende for ruteplan, * «hvite tider» for vedlikehold og, * sikkerhetsmål og krav (akseptkriterier, sikkerhetspolitikk, ALARP4-prinsippet)

skal etableres i henhold til STY-603226.

From:
https://proing.banenor.no/wiki/ - **Prosjekteringsveileder**

Permanent link:
**https://proing.banenor.no/wiki/fag/overbygning/generelt/veileder_stasjoner**

Last update: **2018/12/22 19:19**